

Sygn. akt III RC 172/20

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2021r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący : sędzia Rafał Agaciński

Protokolant : st. sekr. sąd. Anna Domagalska

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2021r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej M. W. reprezentowanej przez matkę M. Ł.

przeciwko S. W.

o alimenty

1. zasądza od pozwanego S. W. na rzecz małoletniej powódki M. W. rentę alimentacyjną w kwocie po 580 zł (pięćset osiemdziesiąt złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 11.09.2020r. płatną z góry do 10 - go dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat do rąk matki małoletniej powódki M. Ł.,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wągrowcu na rzecz adwokata W. D. kwotę 1476 zł (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu małoletniej powódce,
4. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi,
5. odstępuje od obciążenia małoletniej powódki pozostałymi kosztami sądowymi,
6. pozasądowe koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi,
7. wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

sędzia Rafał Agaciński

Sygn. akt III RC 172/20

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 11.09.2020r. (data stempla pocztowego) M. Ł. działająca w imieniu małoletniej córki M. W. wniosła o zasądzenia od pozwanego S. W. na rzecz małoletniej powódki renty alimentacyjnej w kwocie po 500 zł

miesięcznie, poczynając od 10.09.2020r. płatnej do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat do rąk matki małoletniej oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że małoletnia jest córką M. Ł. i pozwanego, pochodzącą z nieformalnego związku, który zakończył się w czerwcu 2020 r. z winy pozwanego, który znęcał się fizycznie i psychicznie nad matką małoletniej i jej przyrodnim rodzeństwem. Obecnie M. Ł. zamieszkuje wspólnie z 7 dziećmi, w tym małoletnią powódką, w wynajmowanym mieszkaniu, którego łączne koszty utrzymania wynoszą 2.158 zł miesięcznie (czynsz, media, odpady komunalne, Internet). Matka małoletniej utrzymuje się ze świadczenia wychowawczego 500+ i zasiłku rodzinnego na 7 dzieci oraz alimentów. Nadto M. Ł. pracuje jako sprzątaczką i uzyskuje z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 400 zł miesięcznie. Ojciec małoletniej przebywa w zakładzie karnym.

W odpowiedzi na pozew S. W. wskazał, że choć uznał dziecko, to ma wątpliwości co do tego, czy faktycznie jest on jej biologicznym ojcem. Pozwany zaznaczył, że nie chce uchylać się od łożenia na rzecz małoletniej, jednak alimenty w kwocie 500 zł przekraczają jego możliwości zarobkowe, gdyż obecnie przebywa on w Areszcie Śledczym i nie ma możliwości podjęcia pracy zarobkowej. Nadto podniósł, że jest obciążony obowiązkiem alimentacyjnym na dwójkę dzieci z poprzedniego związku w łącznej kwocie 950 zł miesięcznie.

Na wniosek przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki, postanowieniem z dnia 23.02.2021 r. ustanowiono dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego S. W. kuratora do doręczeń, albowiem choć w dniu 27.11.2020 r. pozwany opuścił Zakład Karny w G., to jednak nie przebywa pod adresem podanym przy opuszczaniu jednostki.

Następnie na wniosek przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki, postanowieniem z dnia 01.04.2021 r. tut. Sąd ustanowił dla małoletniej M. W. adwokata z urzędu.

Na rozprawie z dnia 12.05.2021r. pozwany stawiał się osobiście, w wyniku czego Sąd uchylił postanowienie z dnia 23.02.2021 r. W toku rozprawy pełnomocnik małoletniej powódki M. W. rozszerzył żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej alimentów w kwocie po 850 zł miesięcznie. Natomiast pozwany oświadczył, że ma wątpliwości co do swojego ojcostwa względem małoletniej, zaś roszczenie alimentacyjne uznał do kwoty 250 zł miesięcznie.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletnia M. W. ur. (...) jest córką M. Ł., pochodzącą z jej związku z S. W.. Dnia 21.11.2019 r. przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w W. pozwany uznał swoje ojcostwo względem małoletniej powódki.

Rodzice małoletniej rozstali się w czerwcu 2020 r. Od tego czasu małoletnia powódka zamieszkuje wraz z matką i sześcioro jej dziećmi z poprzednich związków. Obecnie zajmują oni wynajmowany lokal mieszkalny położony w W. przy ul. (...), składający się z 4 pokoi, którego miesięczne koszty utrzymania oscylują w granicach kwoty 1760 zł miesięcznie, w tym czynsz w ramach którego pokrywane są koszty zużycia wody, wywozu odpadów komunalnych i ogrzewania. Udział małoletniej w tych wydatkach wynosi 220 zł miesięcznie. Małoletnia nadal korzysta z pieluch, przy czym obecnie przechodzi trening czystości, w związku z czym w miesiącu zużywa dwie paczki pieluch. Łączny koszt zakupu tych środków higienicznych to 80 zł miesięcznie. Na zakup pozostałych środków higieny i czystości, w tym na pokrycie udziału małoletniej M. w kosztach zakupu środków chemii gospodarczej, wystarczająca jest kwota 100 zł miesięcznie. Córnica pozwanego nie korzysta z odpłatnych szczepień, nie choruje przewlekłe i nie wymaga specjalistycznego leczenia, zapada jednak na sezonowe infekcje, zaś koszty związane z zakupem leków oraz witamin to 30 zł miesięcznie. Na zaspokojenie pozostałych usprawiedliwionych potrzeb małoletniej niezbędne są kwoty 350 zł – wyżywienie, 150 zł – zakup odzieży i obuwia, 30 zł – zabawki i rozrywka.

M. Ł. nie posiada wyuczonego zawodu, obecnie jest osobą bezrobotną, zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy bez prawa do zasiłku. W okresie od sierpnia 2020 r. do grudnia 2020 r. matka małoletniej pracowała w firmie sprząając i z tego tytułu uzyskiwała dochód w wysokości około 300 zł miesięcznie. Podczas gdy M. Ł. podejmowała

pracę zarobkową małoletnia M. pozostawała pod opieką swoich pełnoletnich siostr. Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki pobiera świadczenie rodzinne i świadczenia wychowawcze 500+ na 6 dzieci oraz alimenty z FAL na jedno dziecko, uzyskując każdego miesiąca środki w łącznej wysokości 4892 zł.

Pozwany S. W. posiada prawo jazdy kat. B i C, z wykształcenia jest mechanikiem pojazdów samochodowych, a nadto posiada doświadczenie w pracy jako kierowca samochodów ciężarowych oraz podejmował pracę jako pracownik budowlany.

Od 9.07.2020r. ojciec małoletniej przebywał w Zakładzie Karnym w G. w związku z toczącym się postępowaniem karnym. Wyrokiem z dnia 27.11.2020r. wydanym w sprawie sygn. akt II K 565/20 Sąd Rejonowy w Wągrowcu uznał S. W. winnym zarzucanych mu czynów z 191 § 1 kk, art. 207 § 1 i 1a kk oraz art. 217 § 1 kk i wymierzył mu karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, a nadto orzekł wobec pozwanego zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonymi M. Ł., A. Ł., J. Ł., D. Ś. (1), M. Ś., A. Ś. i D. Ś. (2) na okres 3 lat oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych na odległość mniejszą niż 100 m na okres 3 lat.

Z uwagi na zapadnięcie nieprawomocnego wyroku w sprawie o sygn. II K 565/20, postanowieniem z dnia 27.11.2020r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu uchylił środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania zastosowany wobec S. W., w to miejsce stosując środek zapobiegawczy w postaci dozoru policji. Wyrok karny stał się prawomocny dnia 12.04.2021r.

Postanowieniem z dnia 08.06.2021r., wydanym w sprawie sygn. akt V Kow 2286/21 Sąd Okręgowy w Poznaniu udzielił S. W. zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Przewidywany termin zakończenia kary to kwiecień 2022r.

W okresach od 31.03.2020r. do 01.01.2021r. pozwany zatrudniony był w firmie (...) sp. z o.o. w P.. W ramach umowy o pracę pracował m.in. jako kierowca w firmie (...). W tamtym okresie ojciec małoletniej uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 1600 zł miesięcznie, które przekazywane było na jego rachunek bankowy. Nadto zdarzało się, że oprócz tej kwoty dodatkowo „do ręki” otrzymywał kolejne 2000 zł. Po zwolnieniu z ZK S. W. podejmował prace dorywcze i na umowy zlecenie, pracując w różnym charakterze m.in. w branży budowlanej jako monter, zaś dnia 28.04.2021r. ponownie zatrudniony został w firmie (...) sp. z o.o. w P..

Obecnie pozwany zamieszkuje w wynajmowanym mieszkaniu, będącym kawalerką i ponosi z tego tytułu wydatki w wysokości 700 zł miesięcznie - czynsz najmu i 300 zł miesięcznie - zużycie mediów. Na własne wyżywienie pozwany przeznaczą 400 zł miesięcznie, natomiast na zakup środków higieny i czystości – 100 zł. Wydatki związane z zakupem odzieży i obuwia to kwota 50 zł miesięcznie, natomiast dojazd do pracy to koszt rzędu 200 zł miesięcznie.

S. W. posiada dwoje dzieci ze związku małżeńskiego, rozwiązanego wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 24.06.2019r., sygn. akt XIV C 999/17, na mocy którego zobowiązany został do łożenia rent alimentacyjnych w kwocie 500 zł miesięcznie na rzecz córki A. W. i po 450 zł miesięcznie na rzecz syna B. W..

W okresie ostatnich 6 miesięcy Powiatowe Urzędy Pracy w O. W., C., P. i P. dysponowały ofertami pracy w zawodzie kierowcy pojazdów kat. B i C, kierowców/mechaników pojazdów samochodowych, pomocniczych robotników budowlanych i dla osób bez zawodu za proponowanym wynagrodzeniem w graniach od 3.500 zł do 5.500 zł brutto miesięcznie, a także w zawodzie sprzątaczką za wynagrodzeniem do 3.500 zł brutto miesięcznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: odpis skrócony i zupełny aktu urodzenia (k. 3, 102); wydruki z systemu NOE-SAD (k. 5, 31, 46-48); zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach S. W. (k. 22, 162-162v); wydruki z systemu (...): protokoły, orzeczenia, pisma w sprawie sygn. II K 565/20 (k. 37-38, 51-55, 56-70, 176, 177, 178); informacje z KPP w W. (k. 42, 118-120); decyzje w sprawie świadczeń rodzinnych, wychowawczych i z (...) (k. 108-115); dane z systemu PESEL-SAD (k. 7-14); informacje z PUP (k. 158, 160, 165-171v, 173-174); zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. Ł. (k. 143-144, 147- płyta CD, 179-180, 183- płyta CD), pozwanego

S. W. (k. 144-145, 147- płyta CD, 180, 183-płyta CD) oraz dokumenty zgromadzone w aktach sprawy SO w Poznaniu sygn. XIV C 999/17.

Co do zasady zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki M. Ł. Sąd uznał za wiarygodne w zakresie, w jakim okoliczności przez nią podnoszone korelowały z pozostałym zebrany w toku postępowania materiałem dowodowym. Nadto jednak Sąd dał również wiarę zeznaniom matki małoletniej co do zakresu potrzeb małoletniej M., w szczególności co do stanu jej zdrowia, braku konieczności przyjmowania przez nią na stałe leków, jak i co do korzystania przez nią z pieluch i ich ilości, a także co do kosztów związanych z zakupem leków na sezonowe infekcje oraz pozostałych środków higieny i czystości. Za zawyżone Sąd uznał natomiast podawane przez przedstawicielkę ustawową koszty wyżywienia dziecka oraz zakupu odzieży i obuwia. Mając bowiem na uwadze, że środki finansowe jakimi co miesiąc dysponuje M. Ł. oscylują w granicach kwoty 5000 zł, fakt że dziecko wychowuje się w rodzinie wielodzietnej oraz stopę życiową, na której funkcjonuje rodzina małoletniej powódki, Sąd uznał, że na zaspokojenie tych potrzeb dziecka matka małoletniej przeznaczając faktycznie miesięcznie nie więcej niż 350 zł na wyżywienie i 150 zł na odzież i obuwie. Powszechnie bowiem wiadomo, że jednostkowe koszty wyżywienia w gospodarstwach wieloosobowych są co do zasady niższe niż w przypadku gospodarstw jednoosobowych, zaś małoletnia z racji wieku zjada już te same posiłki co pozostali członkowie rodziny. Choć zaś oczywiste jest, że małoletnia powódka nadal rozwija się i rośnie, to jednak co do zasady dzieci w jej wieku nie rosną już tak gwałtownie i w związku z tym nie jest konieczna aż tak częsta wymiana garderoby. Niewątpliwie też matka małoletniej kupuje co do zasady tańszą odzież, co jest ogólnie stosowaną praktyką w rodzinach wielodzietnych, których stopa życiowa jest porównywalna do rodziny małoletniej powódki. Wreszcie Sąd jedynie częściowo dał wiarę zeznaniom matki małoletniej w zakresie kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego, albowiem poza deklaracjami słownymi wydatków tych nie wykazała w żaden sposób. Wszelkie zaś twierdzenia stron postępowania, w zakresie nie wykazanych zgromadzonymi w toku postępowania dowodami, podlegają weryfikacji w oparciu o wiedzę Sądu na temat przeciętnej wysokości podstawowych kosztów utrzymania osób dorosłych i dzieci w różnym wieku, a także co do przeciętnych kosztów prowadzenia gospodarstwa domowego, posiadaną w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, a także w oparciu o własne doświadczenie życiowe i posiadaną powszechnie dostępną wiedzę o cenach popularnych produktów i usług. Strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie przedłożyła żadnych dowodów, mimo ciężaru dowodu z art. 6 kc, z których wynikałyby wyższe koszty utrzymania małoletniej powódki niż przeciętne.

Co do zasady zeznania pozwanego S. W. Sąd uznał za wiarygodne w znacznej części, albowiem były one jasne i spójne. W szczególności Sąd nie miał wątpliwości co do podawanych przez pozwanego kosztów utrzymania w zakresie wydatków mieszkaniowych czy kosztów wyżywienia, albowiem ich wysokość nie odbiegała od wiedzy Sądu na temat przeciętnej wysokości tego rodzaju wydatków ponoszonych przez mężczyzn w wieku pozwanego, a posiadanej w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych. Sąd nie miał też wątpliwości co do istnienia wydatków związanych z dojazdem do pracy. Choć bowiem obecnie pozwany pracy tej nie wykonuje, to jednak niewątpliwie w przypadku podjęcia zatrudnienia, staną się one znowu aktualne. Mając natomiast na uwadze stopę życiową pozwanego oraz obowiązek alimentacyjny obciążający go już na dwójkę starszych dzieci pochodzących z małżeństwa, za niewiarygodne Sąd uznał twierdzenia pozwanego co do ponoszenia przez niego kosztów zakupu środków higieny i czystości powyżej kwoty 100 zł miesięcznie.

Treść i autentyczność zebranych w sprawie dokumentów nie wzbudziła wątpliwości Sądu z urzędu, a same strony w tej kwestii nie zgłaszały zarzutów, wobec czego uznano dokumenty za wartościowy dowód w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie małoletniej powódki opierało się o treść art. 133 § 1 kro, w myśl którego rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości

zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Oznacza to, że im wyższy standard życia rodziców, tym na wyższym poziomie powinni oni zaspokajać potrzeby dzieci i gwarantować zaspokojenie nie tylko potrzeb podstawowych, ale i potrzeb na wyższym poziomie. Ponadto ustawodawca w § 2 art. 135 kro przewidział możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub części względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie także poprzez osobiste starania o jego utrzymanie lub wychowanie. W tym wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (por. teza IV i VII uchw. SN z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988r., nr 4, poz. 42 oraz orz. SN z 10.10.1969 r. III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

W przypadku opóźnienia w zapłacie przez zobowiązanego świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego, temu ostatniemu przysługuje nadto roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c.

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt ustalonych okoliczności faktycznych w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że pełne usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniej powódki wynoszą obecnie około 960 zł miesięcznie. Jak wskazano wcześniej kwotę tą Sąd ustalił w oparciu o zeznania M. Ł., zweryfikowane na podstawie zasad doświadczenia życiowego, wiedzy na temat przeciętnej wysokości kosztów utrzymania dzieci w wieku małoletniej powódki oraz co do wysokości przeciętnych kosztów prowadzenia gospodarstwa domowego, posiadanej w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, a także w oparciu o własne doświadczenie życiowe i posiadaną powszechnie dostępną wiedzę o cenach popularnych produktów i usług. Należy bowiem podkreślić, że na poparcie swoich twierdzeń matka małoletniej, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie przedstawiła żadnych dowodów i to pomimo że ze względu na wyznaczenie dla strony powodowej pełnomocnika z urzędu dopiero na późniejszym etapie postępowania, dopiero po przeprowadzeniu pierwszej rozprawy w dniu 12.05.2021r. Sąd określił dodatkowy 14-dniowy termin na złożenie pisma przygotowawczego zawierającego wszelkie twierdzenia i dowody istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności wobec braku jakichkolwiek dokumentów w postaci rachunków, faktur, potwierdzeń zapłaty czy umowy najmu, za zawyżone i nie wykazane Sąd uznał podawane przez matkę małoletniej koszty utrzymania lokalu mieszkalnego powyżej kwoty 1760 zł miesięcznie. Tym bardziej że z zeznań M. Ł. złożonych w toku pierwszej rozprawy wynika, że w opłacie za czynsz uwzględnione są zarówno koszty wywozu odpadów komunalnych, ogrzewania jak i zużycia wody. Oznacza to, że pozostałe wydatki związane z użytkowaniem lokalu to opłaty za prąd oraz TV i Internet. Sama przedstawicielka ustawowa małoletniej zeznała, że koszt prądu to kwota około 200 zł na 2 miesiące. Z wiedzy i doświadczenie Sądu wynika zaś, że co do zasady aktualnie TV i Internet pochodzą od tego samego dostawcy, a wysokość związanych z tym opłat zależna jest do wybranego pakietu usług, przy czym najtańsze pakiety dostępne są już od kwoty około 60 zł miesięcznie. Wskazać także trzeba, że zgodnie z zasadami współżycia społecznego koszty utrzymania lokalu mieszkalnego obciążają każdego z domowników w częściach równych. Dlatego też w kosztach utrzymania małoletniej powódki Sąd uwzględnił jedynie udział małoletniej w wydatkach mieszkaniowych.

Jak już wskazano wcześniej Sąd nie miał wątpliwości co do podawanych przez M. Ł. kosztów zakupu dla małoletniej pieluch, środków higieny i czystości oraz leków i witamin. Natomiast koszty wyżywienia dziecka oraz zakupu odzieży i obuwia Sąd ustalił w oparciu o wiedzę na temat przeciętnej wysokości tych wydatków u dzieci w wieku małoletniej powódki, a także przy uwzględnieniu zasady równej stopy życiowej strony powodowej i pozwanego oraz wiedzy na temat wysokości środków jakimi matka małoletniej dysponuje każdego miesiąca. Wreszcie w oparciu o te same fakty Sąd uwzględnił w wydatkach na zaspokojenie potrzeb małoletniej koszt zakupu zabawek i rozrywki. Niewątpliwie bowiem stanowią one usprawiedliwione wydatki na rzecz małoletniej.

Jest bezsporne, że małoletnia powódka nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, a co za tym idzie rodzice są zobowiązani do jej alimentowania zgodnie z art. 133 § 1 kro. Obowiązek ten obciąża rodziców małoletniego w stopniu uzależnionym od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców (art. 135 § 1 kro oraz art. 129 § 2 kro).

Matka małoletniej powódki dokłada osobistych starania o jej wychowanie i utrzymanie i w ten sposób częściowo realizuje swój obowiązek alimentacyjny względem córki (art. 135 § 2 kro). Niemniej w opinii Sądu winna ona również pieniężnie partycypować w pokrywaniu kosztów jej utrzymania, albowiem małoletnia M. ma już obecnie ponad 2 latka. Choć zaś dzieci w tym wieku co do zasady nie uczęszczają jeszcze do przedszkola, to jednak na terenie W. funkcjonuje także państwowy żłobek. Nadto jak wynika z zeznań matki małoletniej, w 2020 r. podejmowała ona prace dorywcze jako sprzątaczką, na czas wykonywania pracy pozostawiając małoletnią M. pod opieką starszych, pełnoletnich córek. W ocenie Sądu nic nie stoi zatem na przeszkodzie, by również obecnie podjęła ona pracę zarobkową i w przypadku niezakwalifikowania się małoletniej do żłobka, w ten sposób organizowała ona opiekę dla niej na czas wykonywania obowiązków zawodowych.

W toku niniejszego postępowania ustalono, że M. Ł. nie posiada wyuczonego zawodu, ani prawa jazdy. Jednakże jak wynika wprost z informacji udzielonych przez Powiatowe Urzędy Pracy w P., P., C., O. i W. na rynku pracy dostępne są oferty pracy zarówno w charakterze sprzątaczką jak i dla osób bez zawodu i to za wynagrodzeniem w wysokości do 3.500 zł brutto miesięcznie. Mając jednak na uwadze ograniczenia matki małoletniej wynikające z faktu nie posiadania prawa jazdy, a także biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia przez nią opieki małoletnim dzieciom, ostatecznie Sąd brał pod uwagę wyłącznie oferty pracy występujące w PUP w W. i w efekcie ustalił, że możliwości zarobkowe M. Ł. w rozumieniu art. 135 § 1 krio równe są minimalnemu wynagrodzeniu krajowemu tj. kwocie 2.800 zł brutto miesięcznie, czyli około 2.060 zł netto. Z tak osiągniętych dochodów matka małoletniej winna ponosić koszty własnego utrzymania, a nadto partycypować w kosztach utrzymania swoich małoletnich dzieci. Pamiętać także należy, że matka małoletniej powódki pobiera na rzecz swoich dzieci świadczenia rodzinne oraz świadczenia wychowawcze 500 + w łącznej wysokości około 4.500 zł miesięcznie. Choć zaś co do zasady świadczenia te nie są brane pod uwagę przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego, to jednak w przypadku matki małoletniej niezaprzeczalnie stanowią one istotny element jej budżetu domowego.

Jest oczywiste, że pozwany, będąc świadomy ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem dziecka także powinien w pełni wykorzystać swoje możliwości zarobkowe i majątkowe oraz w sposób odpowiedni gospodarować posiadanymi środkami. Nadto zaznaczyć należy, że obowiązek lożenia na zaspokojenie potrzeb dzieci jest obowiązkiem szczególnym, którego realizacja powinna wyprzedzać wszelkie inne zobowiązania, czemu ustawodawca niejednokrotnie dał wyraz w przepisach. Zgodnie z przyjętą linią orzecniczą dzieci mają w każdej sytuacji prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, iż oboje rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne, w których sami żyją (por. uch. SN z 16.12.1987 - III CZP 81/86 - OSNC 1988, z. 4 poz. 42).

W toku niniejszego postępowania ustalono, że S. W. posiada prawo jazdy kat. B i C, z wykształcenia jest mechanikiem pojazdów samochodowych, a nadto posiada doświadczenie w pracy jako kierowca samochodów ciężarowych oraz podejmował prace jako pracownik budowlany. Z dokumentów zebranych w toku niniejszego postępowania (k. 162-163) oraz z zeznań samego pozwanego wynika także, że w okresach od 31.03.2020r. do 01.01.2021r. S. W. zatrudniony był w firmie (...) sp. z o.o. w P.. W ramach umowy o pracę pracował m.in. jako kierowca w firmie (...), gdzie uzyskiwał „oficjalne” wynagrodzenie w wysokości 1600 zł miesięcznie, przekazywane mu na rachunek bankowy, a dodatkowo kilkakrotnie pracodawca przekazywał mu „do ręki” 2000 zł. W efekcie jego zarobki w tamtym okresie wyniosły około 3.600 zł netto miesięcznie. Wreszcie Sąd miał na uwadze, że w okresie ostatnich 6 miesięcy Powiatowe Urzędy Pracy w O. W., C., P. i P. dysponowały ofertami pracy w zawodzie kierowcy pojazdów kat. B i C, kierowców/mechaników pojazdów samochodowych, pomocniczych robotników budowlanych i dla osób bez zawodu za proponowanym wynagrodzeniem w granicach od 3.500 zł do 5.500 zł brutto miesięcznie. Biorąc zaś pod uwagę wszystkie te okoliczności Sąd ustalił, że możliwości zarobkowe pozwanego w rozumieniu art. 135 § 1 kro kształtują się na poziomie kwoty około 3.500 zł netto miesięcznie.

Co prawda faktem jest, że pozwany odbywa obecnie karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 27.11.2020r. wydanym w sprawie sygn. akt II K 565/20, przy czym na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 08.06.2021r., sygn. akt V Kow 2286/21 karę tę odbywa w systemie dozoru elektronicznego, zaś jej koniec przewidziany jest kwiecień 2022r. Sąd zważył jednak, że pozwany skazany został

za przestępstwa z art. 191 § 1 kk, art. 207 § 1 i 1a kk oraz art. 217 § 1 kk, popełnione na szkodę M. Ł., A. Ł., J. Ł., D. Ś. (1), M. Ś., A. Ś. i D. Ś. (2), a zatem za przestępstwa umyślne. W myśl zaś art. 136 krio jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana, bez ważnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne, nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych. Zgodnie natomiast z uchwałą Sądu Najwyższego "możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji, który odbywa karę pozbawienia wolności i nie jest zatrudniony, ustala się według zasad określonych w art. 135 kro. Z uwagi na okoliczności sprawy, sąd może nie uwzględnić zmiany niekorzystnej dla możliwości zarobkowych zobowiązanego, jaką spowodowało umieszczenie go w zakładzie karnym (art. 136 kto)" (uchwała z 26.5.1995 r., III CZP 178/94, OSNC 1995, Nr 10, poz.136). W takiej sytuacji przyjmuje się bowiem, iż osoba która popełniła przestępstwo winna liczyć się z koniecznością poniesienia za nie kary i znacznym ograniczeniem jej możliwości zarobkowych. Tutejszy Sąd w całości przyjmuje ten pogląd jako swój i uznaje, że znajduje on zastosowanie w niniejszej sprawie. Pozwany nie podniósł bowiem żadnych okoliczności uzasadniających przyjęcie odmiennego stanowiska.

Na marginesie wskazać należy, że skazanemu przysługującemu karę w systemie dozoru elektronicznego przysługuje prawo do złożenia wniosku do sądu penitencjarnego o zmianę przedziału czasowego w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, kiedy ma prawo oddalić się z miejsca stałego pobytu lub innego wskazanego miejsca. Co prawda okres ten nie może przekraczać 12 godzin dziennie, jednak na rynku pracy dostępnych jest wiele ofert pracy zarówno dla kierowców, mechaników, pomocników budowlanych jak i osób bez zawodu, które pozwany mógłby wykonać w zakreślonych ramach czasowych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd nie podzielił argumentu pozwanego co do posiadania przez niego ograniczonych możliwości zarobkowych.

Oczywiste jest, że z ustalonych w ten sposób dochodów pozwany według zasady równej stopy życiowej, winien pokrywać usprawiedliwione koszty własnego utrzymania oraz przyczyniać się do zaspokojenia potrzeb swoich małoletnich dzieci. Jak ustalono w toku niniejszego postępowania, poza małoletnią powódką S. W. posiada na swoim utrzymaniu dwojkę starszych dzieci, pochodzących ze związku małżeńskiego i z tego tytułu łoży na ich rzecz alimenty w łącznej kwocie po 950 zł miesięcznie. Natomiast na zaspokojenie własnych usprawiedliwionych potrzeb pozwanemu niezbędna jest każdego miesiąca kwota 1750 zł. Wskazać przy tym należy, że kwotę tę Sąd ustalił przede wszystkim w oparciu o zeznania samego pozwanego, częściowo tylko zweryfikowane w oparciu o wiedzę na temat przeciętnych kosztów utrzymania mężczyzn w wieku pozwanego, posiadaną w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, a także w oparciu o własne doświadczenie życiowe i posiadaną powszechnie dostępną wiedzę o cenach popularnych produktów i usług.

Mając zatem powyższe na uwadze, należało uznać, że dysponując każdego miesiąca kwotą około 3.500 zł netto, S. W. będzie w stanie łożyć na rzecz małoletniej powódki M. W. rentę alimentacyjną w kwocie po 580 zł miesięcznie. Kwota ta stanowi ok. 60 % całkowitych miesięcznych kosztów utrzymania małoletniej, zaś obciążając pozwanego obowiązkiem alimentacyjnym w takim zakresie, Sąd miał bowiem na uwadze, że częściowo matka dziecka realizuje swój obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste staranie o utrzymanie i wychowanie dziecka, ale też winna przyczyniać się także częściowo pieniądze do zaspokajania potrzeb córki.

Po uiszczeniu przez pozwanego tych alimentów będzie on dysponował wystarczającą kwotą dochodu zarówno na wywiązanie się z obowiązku alimentacyjnego względem dwojki starszych dzieci jak i na pokrycie zgodnie z zasadą równej stopy życiowej, podstawowych kosztów utrzymania swojego i uczestniczenia wraz z matką dziecka w ponoszeniu kosztów utrzymania M. W..

Na marginesie wskazać należy, że pomimo, że w okresie od lipca 2020 r. do końca listopada 2020 r. pozwany przebywał w Zakładzie Karnym, to mając na uwadze treść art. 136 kro i okoliczności podniesione wyżej, Sąd zasądził alimenty na rzecz małoletniej powódki od daty złożenia pozwu, a zatem od dnia 11.09.2020r.

O kosztach zastępstwa adwokackiego orzeczono na podstawie § 2 pkt 1, § 4 ust. 1, 3 i 4, § 8 pkt 4 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tj. Dz. U. 2019, poz. 18 z późn. zm.), przy czym zgodnie z § 4 ust. 4 cytowanego rozporządzenia w razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłaty bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. i art. 100 k.p.c. oraz art. 96 ust. 1 pkt 2 i art. 113 ust. 1 i 4 uksc, a na podstawie art. 100 k.p.c. zniesiono wzajemnie między stronami pozasądowe koszty procesu.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc wyrokowi w pkt 1 nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności.

sędzia Rafał Agaciński